

[Undervisningsministeren.]

omdelt oversigtsskema findes en grafisk opstilling af de forskellige strukturforslag. I mit forslag er det ikke ved pile gjort tilstrækkelig tydeligt, at der kan ske overflytning fra linie til linie. Jeg gør opmærksom på manglen, for at det ikke skal føre til mistydninger.

Det er et plus for hele vort arbejde med skolereformen, at både Askovudvalget og partiet venstre har stillet konkrete forslag. Forhandlingen rykker hermed ind i et realpolitisk stadium. Vi må nu rykke sammen om forhandlingsbordet og se nærmere på lighedspunkter og forskelle for om muligt at finde en løsning, der kan hvile på et bredt og solidt grundlag. Visse lighedspunkter er tydelige. Jeg følger her en opstilling, der er givet af hr. Niels Nielsen, Danmarks Lærerforening. For det første: alle tre forslag bygger på 10-årig skolegang for opnåelse af realeksamen. For det andet: alle går ind for en differentieret undervisning i de øverste klasser. Det er et meget afgørende punkt. Hvis der skal være tale om forberedelse til fortsat læsning, må der i 6. klasse undervises i visse særfag, måske i sprog og fysik. Fremmedsprog med engelsk som begynderfag må naturligvis indtage en fremtrædende plads.

I henhold til venstres forslag skal de børn, der ikke deltager i undervisningen i engelsk, tysk og matematik, have et timetal, der er lige så højt som de andres. Det kan kun betyde, at der sker en begyndende liniedeling, når nogle fag er fælles, andre fag særfag for to eller flere grupper. I henhold til mit forslag kan der i den lille skole grupperedes på nøjagtig samme måde. Jeg tør måske samtidig gøre opmærksom på, at det just er svagheden i venstres forslag, at man ikke sætter et kraftigere formål ind bag de fag, som visse elever skal have i de timer, hvori de andre har sprog o. s. v.

Venstre har endog afsvækket den bestående lovgivning på dette punkt. I § 19, stk. 2, i den bestående lov hedder det:

„I hovedskolens sidste klasse . . .“ — d. v. s. 7. klasse — „skal undervisningen i de fag, hvor det naturligt kan ske, afpasses med hensyntagen til børnenes fremtidige virksomhed i det praktiske liv.“

Det, som mit forslag giver udtryk for,

er en stilfærdig udvidelse af denne bestemmelse, en målsætning frem imod erhvervslevet og dets skoler, og jeg føjer derfor til ordene „børnenes fremtidige virksomhed i det praktiske liv“ disse få yderligere ord: „og deres fortsatte uddannelse“. Jeg er altså gået en tak videre. Venstre går et skridt tilbage, men siger dog i § 16, stk. 5, at elever i stedet for undervisning i fremmedsprog og matematik kan modtage undervisning i hovedskolens almindelige eller i praktisk betonedede fag. Man går dog altså ind for praktisk betonedede fag, og der skulle således trods alt ikke være nogen uoverstigelig kløft mellem venstres og mit forslag på dette punkt. Hvis man fra venstres side vil bestræbe sig for at finde en målsætning for den ikke-boglige linie, vil vore synspunkter næsten nødvendigvis nærme sig hinanden.

Venstres forslag indeholder den fare, at børnene pumpes ind i realskolen. Der må, som vi viser, være en mållinie for de tilbageværende, en mållinie, der peger frem mod erhvervsskolerne.

For det tredje: alle forslag går ind for en vis centralisering, for at landet skal kunne udnytte ordningen fuldtud. Venstre mener, at man kan få realskoler på landet ved hjælp af centralisering. Det hedder i bemærkningerne til § 2, stk. 3, i venstres forslag:

„Det må forventes, at udviklingen på landet vil gå i retning af stadig stærkere centralisering, i hvert fald hvad angår særundervisning, indrettelse af realafdeling og eventuelt 8. klasse. I mange tilfælde vil et sådant samarbejde mellem flere kommuner være den eneste mulighed for at oprette den nævnte videregående undervisning.“

Askovudvalget går ind for centralisering af det 8. skoleår. Vi står her overfor spørgsmålet: delt eller udelt skole. Det er en problemopstilling, som ikke er ganske logisk. En deling må jo under alle omstændigheder til i klassen eller i klasser. Askovudvalget forbyder deling i klasser; det anser jeg for at være en noget for rigoristisk fremgangsmåde. Iøvrigt må det vistnok siges, som det ofte er sagt i den senere tid, at landsby-skolen faktisk er den mest delte skoleform, vi har, idet børnene faktisk deles i togbørn og sognebørn. Men under alle omstændig-